

KLASOWY TURNIEJ PIŁKI RĘCZNEJ 4X4

TOMASZ FROŁOWICZ
JOANNA KLONOWSKA
MAŁGORZATA POGORZELSKA

SCENARIUSZ LEKCJI

Lekcja nr 8, cykl „Piłka ręczna i street handball” – październik

Program nauczania wychowania fizycznego dla szkoły podstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Anna Kasperska-Gochna

Recenzja merytoryczna – Paweł Łucyk

dr Olga Smoleńska

Jadwiga Iwanowska

dr Beata Rola

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Aleje Ujazdowskie 28

00-478 Warszawa

www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji:

Klasowy turniej piłki ręcznej 4x4 (A.U.2,3,4, B.U.4,5, K.3, KK.5)

Klasa: II, płeć: chłopcy, liczba uczniów: 21

Cele

Uczeń:

- zastosowanie wiedzy w działaniu: w trakcie turnieju wykorzystuje przygotowany na wcześniejszej lekcji plan rozgrywek „każdy z każdym”,
- umiejętność ruchowa: stosuje w grze poznane umiejętności techniczne i taktyczne,
- kompetencje społeczne i kluczowe: w trakcie klasowego turnieju piłki ręcznej pełni rolę organizatora, sędziego i gracza,
- motoryczność: kształtowanie sprawności z akcentem na zwinność.

Metody wspierania rozwoju wiedzy i umiejętności:

pogadanka, pokaz, obserwacja, zajęcia praktyczne

Metody realizacji zadań ruchowych:

zadaniowo-ściśła, zabawowa

Formy organizacji aktywności uczniów:

frontalna, zespołowa

Środki dydaktyczne:

piłki do ręcznej, bramki do ręcznej (ew. materace), znaczniki do wytyczenia boisk, uproszczone przepisy gry na potrzeby turnieju, przygotowane w formacie AO i rozmieszczone na ścianie sali gimnastycznej, karty pracy – „Ocena sędziego przez zespół”, plansza z kolejnością rozgrywanych gier turnieju wg systemu „każdy z każdym” wraz z tabelą wyników, długopisy, odtwarzacz audio

Przebieg lekcji

Czynności związane z rozpoczęciem lekcji (7 minut)

Nauczyciel podaje temat i główne zadania uczniów w czasie lekcji, ogłasza rozpoczęcie klasowego turnieju piłki ręcznej 4x4 oraz przypomina, o jeszcze jednym turnieju na kolejnej lekcji. Nauczyciel wspomina, że wszystkich graczy obowiązuje podziękowanie partnerom i rywalom za każdą odbytą grę. Podkreśla również, iż przed każdym meczem zespół wykonuje swój sportowy okrzyk, w którym uczestniczą wszyscy członkowie zespołu.

Rozgrzewka (7 minut)

„Traf w kolano”: ćwiczący w zespołach cztero- lub pięcioosobowych ustawieni są naprzeciwko siebie w pozycji niskiej; próbują uderzyć otwartą dłońią w kolano partnerów, jednocześnie chroniąc swoje. Za każde trafienie w kolano przyznajemy punkt. Ćwiczący poruszają się dynamicznie na niewielkim obszarze.

„Ochroń numer”: zabawa bieżna, integracyjna. Zespoły cztero- lub pięcioosobowe. Każdemu przydzielamy numer. Drużyna trzyma się za dłonie, jedna osoba na zewnątrz. Na sygnał nauczyciela wywołany numer próbuje nie dać się złapać goniącemu (poza kołem). Pozostali członkowie zespołu uniemożliwiają goniącemu schwytanie wywołanego numeru (chronią numer). Zespół cały czas trzyma się za ręce. Później następuje zmiana numerów.

Rozgrzewka do piłki ręcznej: początkowo bez piłki, następnie z piłką, pod kierunkiem ucznia pełniącego rolę kapitana, oddzielnie w każdym zespole, na swoim boisku.

Realizacja celów lekcji (25 minut)

Nauczyciel omawia zasady przebiegu turnieju oraz odwołuje się do uproszczonych przepisów w piłkę ręczną, które będą podstawą gry podczas najbliższych dwóch lekcji. Przypomina też, że wszyscy sędziowie zostaną ocenieni.

Klasowy turniej w piłkę ręczną: turniej rozgrywamy wg tabeli rozgrywek, przygotowanej wcześniej przez uczniów. Podczas bieżącej lekcji zostanie rozegranych 6 z 10 meczy na dwóch boiskach (trzy rundy, każda ok. 7 minut z czynnościami organizacyjnymi). Uczniowie podzieleni są na pięć zespołów; równoległe trwają dwa mecze z udziałem czterech zespołów; członkowie piątego zespołu wypełniają swoje role sędziego, potem zmiana grupy sędziującej. Sędziowie każdorazowo po zakończonej grze oceniani są przez grające zespoły za pomocą karty pracy – „Ocena sędziego przez zespół”. Kolejność sędziowania meczy nauczyciel zapisał w tabeli rozgrywek. Sędziowie, po zakończeniu gry, wpisują rezultat do tabeli wyników. W trakcie turnieju nauczyciel odmierza wspólny czas trwania kolejnych meczy, wspiera uczniów-sędziów odpowiedzialnych za pilnowanie kolejności rozgrywanych gier, sędziowanie oraz odnotowanie wyników po ich zakończeniu.

Realizacja celów lekcji i podsumowanie zajęć (7 minut)

Na zakończeniu turnieju klasowego (1 z 2) nauczyciel podsumowuje i ogłasza wyniki turnieju. Wyróżnia uczniów, którzy szczególnie stosowali się do ustalonych reguł gry. Chwali też najlepszych sędziów, natomiast osiągnięcia wszystkich sędziów ocenia. Zapowiada także następną lekcję, w której uczniowie zakończą klasowy turniej piłki ręcznej.

Przypomina, że w klasie drugiej mają okazję poznać różne odmiany piłki ręcznej, by w trzeciej przyszłym roku móc zdecydować, w ramach której gry będą chcieli rozwijać swoje umiejętności.

Komentarz metodyczny

Aby wszyscy uczniowie aktywnie uczestniczyli w lekcji, trudność stawianych zadań powinna odpowiadać ich możliwościom. Klasowy turniej piłki ręcznej musi uwzględniać możliwości uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Warto ustalać z uczniami uproszczone przepisy gry. Jeśli utworzą własne, będą lepiej je rozumieli i przestrzegali. Nauczyciel gromadzi informacje potrzebne do sformułowania w trakcie cyklu ocen umiejętności uczniów, w tym sędziowania. W trakcie turnieju powinien też troszczyć się o dobre samopoczucie szczególnie uczniów o mniejszej sprawności. Pyta, jak czują się w swoich drużynach, w razie potrzeby wspiera decyzje kapitana zespołu. Każdy uczeń powinien być przekonany, że jest ważną częścią zespołu i mieć okazję odnieść sukces na miarę swoich możliwości.